

Organisasjon for fiskerettshavere i lakse- og
sjøaureførende vassdrag

Postadresse:	Postboks 9354 Grønland N-0135 Oslo
Kontoradresse:	Schweigaardsgate 34 C, Oslo
Telefon:	2205 4553/ 9285 8495
Telefax:	2217 1787
E-post:	post@lakseelver.no
Org nr:	971281693
Bankgiro:	8101 05 37886
Internett:	www.lakseelver.no

Til fylkesmennene i samtlige fylker unntatt Hedmark og Oppland

deres ref;

vår ref; 080298

Oslo, 7. februar 2008

Gjenutsetting av fisk ved sportsfiske i laksevassdrag

Det har vært en del uro rundt gjenutsetting av fisk i forbindelse med de nye femårige fiskeforskriftene som fylkesmennene nå er i ferd med å vedta. Dette gjelder særlig spørsmål om på hvilke vilkår man kan gjenutsette fisk. Det er blant annet framsatt påstander om at det er forbudt å drive "fang og slipp fiske" i Norge. Norske Lakseelver har fulgt prosessen tett og vil i dette brevet forsøke og klare opp i regelverket slik vi ser det.

Det hele starter med at Regjeringen i St.prp.nr 32 (2006-2007) Om vern av villaksen og ferdigstilling av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder, varsler at det vil bli satt i gang drøftinger om fang og slipp som reguleringstiltak mellom Miljøverndepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet. Sitat:

"Det har hittil vært en klar politikk at fang og slipp ikke skal brukes i offentlige reguleringer som et alternativ til innskrenking av fiske eller fiskeforbud. Metoden er ikke omtalt som reguleringsform i lakseloven, og Mattilsynet anser at reguleringer basert på fang og slipp er problematisk i forhold til dyrevernsloven. Fiskeri- og kystdepartementet og Miljøverndepartementet vil derfor vurdere de kryssende hensynene som kan oppstå ved eventuell bruk av fang og slipp som reguleringstiltak."

Dette følges opp av Regjeringen ved brev av 28. januar 2008 fra Miljøverndepartementet til Direktoratet for naturforvaltning (sitat):

"Etter drøftinger med Fiskeri- og kystdepartementet som ansvarlig myndighet for dyrehelse og dyrevelferd hos fisk er det bestemt at det i 2008 ikke skal åpnes for økt omfang av gjenutsetting i elvefisket etter anadrome laksefisk. I vassdrag hvor det legges opp til å redusere beskatningstrykket på anadrom laksefisk må derfor alternative reguleringsformer benyttes i inneværende år."

Brevet fra Miljøverndepartementet er nokså omtrentlig og upresist. Direktoratet for naturforvaltning presiserer nærmere hva som er tillatt i brev av 30. januar til fylkesmenne:

"Som det fremgår av brevet fra Miljøverndepartementet, kan gjenutsetting av fisk ikke benyttes i større omfang enn tidligere ved regulering av fisket inneværende år. Dette innebærer at fylkesmannen og rettighetshaverne i større utstrekning må benytte fisketid som

virkemiddel i reguleringsammenheng, og at kvoter blir det eneste reelle alternativet til innkorting av fisketid. Rettet fiske mot arter i vassdrag med mer enn en art av anadrome laksefisk, og mot rømt oppdrettsfisk, kan fortsette med de samme retningslinjene som tidligere. Det samme gjelder rettet fiske mot størrelsesgrupper for å bidra til å gjenopprette en mer normal bestandsstruktur i vassdraget.”

Med bakgrunn i dette mener Norske Lakseelver at:

- Fylkesmennene kan benytte de samme reguleringsformene som er brukt tidligere i reguleringene av fiske i lakseførende vassdrag. Dette innebærer blant annet bruk av kvoter og rettet fiske.
- Herunder kan fylkesmennene innføre vassdragsvise døgkvote, ukekvote og sesongkvote per fisker.
- Herunder kan fylkesmennene innføre rettet fiske mot sjøaure, med krav om gjenutsetting av villaks.
- Herunder kan fylkesmennene innføre rettet fiske mot smålaks, med krav om å gjenutsetting av laks over en viss størrelse (eks 70 cm).
- Fylkesmennene kan ikke innføre et rent fang og slipp fiske, dvs krav om gjenutsetting av all fisk i et vassdrag. Dette har de heller ikke gjort tidligere.
- Fiskemetoden fang og slipp er ikke forbudt når den skjer på fiskerens eget ønske. Det er fortsatt tillatt for sportsfiskere å fiske og gjenutsette fisk.
- Gjenutsatt fisk skal ikke telles med i kvoten.
- Når kvoten er fylt, må fiskeren avslutte sitt fiske.

Fiskemetoden fang og slipp er ikke forbudt

Det er fra enkelte hold framsatt påstander om at det med hjemmel i dyrevernlovens formålsparagraf (§2), er forbudt å fiske etter ”fang og slipp metoden” i Norge. §2 i Lov om dyrevern har følgende ordlyd;

” § 2. Ålment om åtferd med dyr.

Det skal farast vel med dyr og takast omsyn til instinkt og naturleg trong hjå dyret så det ikkje kjem i fære for å lida i utrengsmål.”

Det er ikke laget egne bestemmelser om fiskemetoden fang og slipp, verken i lovteksten eller i forskriftene til dyrevernloven. Fiskeri- og kystdepartementet, som er ansvarlig dyrevernmyndighet for fisk, har nå avklart spørsmålet om fang og slipp med Miljøverndepartementet, som er ansvarlig myndighet for regulering av fiske i lakseførende vassdrag. Når det i denne avklaringen ikke står at fiskemetoden fang og slipp er forbudt, forutsetter Norske Lakseelver at fiskemetoden er tillatt når den skjer på fiskerens eget ønske.

Fiskemetoden fang og slipp bør ikke omtales i fiskeforskriftene

Fiskemetoden fang og slipp er verken oppført som en reguleringsform, eller som en fiskemetode som er forbudt i Lov om lakse- og innlandsfisk. Ved brevet av 28.01.2008 fra Miljøverndepartementet til Direktoratet for naturforvaltning, er det imidlertid klart at fylkesmennene ikke har anledning til å bruke fang og slipp som en reguleringsmetode i elvefisket. Slik Norske Lakseelver ser det, er fiskemetoden fang og slipp per dato en ”ikke-sak” for miljøvernmyndighetene.

Da det er forholdet til dyrevernsloven, og ikke lakse- og innlandsfiskekloven, som avgjør om fiskemetoden fang og slipp kan benyttes, anbefaler Norske Lakseelver at fylkesmennene ikke skriver noe om fang og slipp i de nye femårige fiskeforskriftene. Norske Lakseelver vil sterkt fraråde, og mener at det ikke er lovmessig hjemmel for, at fylkesmennene beskriver fiskemetoden fang og slipp som forbudt.

Privat fiskeregulering

Mange elveeierlag ønsker at sportsfiskerne i vassdrag setter tilbake fisk under fisket. Dette oppfattes som et positivt bidrag for å styrke gytestammen. Det er også mange tilbydere som har sportsfiskere som selv ønsker å sette tilbake fisk. Slike Norske Lakseelver tolker regelverket, kan elveeierlagene fortsatt innføre egne, private fiskeregler som pålegger fiskerne å sette tilbake f. eks hunnlaks, eller som oppfordrer sportsfiskerne generelt til å sette tilbake fisk.

Norske Lakseelver anbefaler at all fisk (laks, sjøaure, sjørøye) som gjenutsettes under sportsfiske, rapporteres i fangststatistikken. Dette gir viktig kunnskap om utviklingen i fiskebestandene.

Veien videre

Den gjeldende avklaringen omkring gjenutsetting av fisk er bare foreløpig. Landbruksdepartementet har sendt på høring et utkast til ny lov om dyrevelferd med høringsfrist 18. februar 2008. Høringsforslaget tar opp fang og slipp på følgende måte:

Sitat;

"Ved fritidsfiske har det ikke vært vanlig med krav om å slippe ut innfanget fisk. Imidlertid er det visse krav om at laksefisk under minstestørrelse skal slippes ut som ledd i bestandsforvaltning. Uavhengig av eventuelle krav til å slippe ut fisk, må det enkelte utslippet være forsvarlig. Ved vurdering av om det med hjemmel i annen lovgivning skal innføres mer generelle krav om å slippe ut fanget fisk, må hensynet til fisken veies opp mot hensikten med og nytteverdien av utslipp. Dersom denne vurderingen resulterer i krav om utslipp, vil det være aktuelt å regulere selve gjennomføringen av fisket og utslippet nærmere ut fra dyrevelferdshensyn."

Høringsforslaget har følgende forslag til ordlyd på ny paragraf som blant annet skal regulere utøvelsen av fiske:

"§ 29. Jakt, fangst og fiske

Jakt, fangst og fiske skal utøves på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte.

Kongen kan til utfylling av første ledd gi nærmere forskrifter om jakt, fangst og fiske samt om ettersøk og avliving av viltlevende dyr."

Høringsforslaget legger opp til at Fiskeri- og kystdepartementet kan lage forskrifter for hvordan fiske skal utøves på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte, herunder gjenutsetting av fisk.

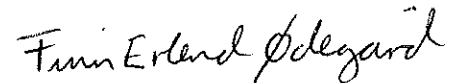
Til slutt

Vi venter nå spent på at fylkesmennene skal vedta de nye 5-årige forskrifter for laksefiske i vassdrag. Det er svært viktig for den lokale verdiskapingen at vi i størst mulig grad beholder lengden på fiskesesongen og begrenser fangstuttaket ved bruk av kvoter og rettet fiske. Dette innebærer at en del villaks blir satt tilbake i vassdragene under fisket.

Det er for Norske Lakseelver viktig at fylkesmennene aktivt kan bruke kvoter og rettet fiske som reguleringsmetode i fiskeforskriftene, og at det ikke innføres forbud mot å gjenutsette fisk. Med presiseringen som Direktoratet for naturforvaltning nå har gjort overfor fylkesmennene, mener Norske Lakseelver at det ligger til rette for å videreutvikle den lokale forvaltningen med fiskeregler som både sikrer verdiskaping og fiskeglede for mange sportsfiskere i årene framover.

Med hilsen

Aage Wold (sign)
styreleder

Finn Erlend Ødegård
daglig leder

Kopi:

- Direktoratet for naturforvaltning
- Medlemslagene i Norske Lakseelver